

RAVIJUHENDITE NÕUKOJA KOOSOLEKU PROTOKOLL

Tartu, Hotell London

08.detsember 2015.a. nr 6

Ruum: Oxford Hall

Algus kell: 13.00

Lõpp kell: 16.00

Juhatas: Margus Lember
Protokollis: Mare Oder

Osalesid: Mari Mathiesen Agnes Aart, Kristi Toode, Dagmar
(nõukoja liikmed/ hääleõiguslikud liikmed) Rüütel, Mari Mathiesen, Raul Kiivet, Vallo Volke, Ruth Kalda, Eve-Merike Sooväli, Alar Irs

Puudusid: Kirke Anneli Kuld, Maris Jesse, Marge Reinap
Kutsutud:

- Teelia Rolko, Iisi Kriipsalu (TAI, Alkoholitarvitamise häirega patsiendi käsitus)
- Marge Reinap (WHO)
- Helgi Kolk, Ülle Krikmann (Alzheimeri RJ käsitusala)
- Kaire Pakkonen, Boriss Gabovitš (Perioperatiivse valu RJ)

PÄEVAKORD:

1. Sissejuhatus, nõukoja liikmete huvide deklaratsioonide arutelu.
2. Ravijuhendi **Perioperatiivse ägeda valu käsitus koos algoritmi ja rakenduskavaga** heakskiitmine/mitteheakskiitmine
3. **RJ-F/7.1-2015 Alkoholitarvitamise häirega patsiendi käsitluse algoritmi ja rakenduskava** heakskiitmine/mitteheakskiitmine (TAI)
4. 2015 alustatud ravijuhendid:
  - a. **Alzheimeri ravijuhendi käsitusala** kinnitamine (Töögrupp, sekretariaat, juhid)
  - b. Ülevaade virvendusarütmia ravijuhendi koostamisega seonduvast
5. Ülevaade ravi- ja patsiendijuhendite, rakenduskavade seisust ja valmimise ajakavadest
6. Ülevaade Käsitusjuhendite seisust
7. Muud küsimused:
  - a. **Ravijuhendite käsiraamatu** uuendamise hetke järg ja edasised plaanid
  - b. 2016.aasta tööplaani kava kokkuleppimine:
    - 19.jaanuar** – Tuberkuloosi ja a. Alzheimeri RJ käsitusala kinnitamine, „Lamatiste ennetamine ja ravi“, „Ärevushäire“, „Astma“ PJ heakskiitmine
    - 8.märts** – uute RJ teemade valik, kinnitamine
    - 3.mai**
    - 4.oktoober**
    - 6.detsember**
8. Koolituse "Tõendus põhiste ravijuhendite koostamine: Tõendusmaterjalist soovituseni. From evidence to recommendation." 30.-11.-01.12.2015 tagasiside

1. Sissejuhatus ja ülevaade nõukoja liikmete huvide deklaratsioonidest.

Ravijuhendite nõukoja liikmed deklareerisid, et neil ei ole muudatusi deklaratsioonides ega ka huvide konflikte. Kinnitati uued Sotsiaalministeeriumi esindajad Ravijuhendite Nõukojas: põhiliige Dagmar Rüütel ja asendusliige Ulla Raid (huvide deklaratsioonid on esitatud, arutatud).

2. Ravijuhendi **Perioperatiivse ägeda valu käsitlemise algoritmi ja rakenduskava** heakskiitmine/mitteheakskiitmine

Ravijuhendis on 15 kliinilist küsimust, 2 tervishoiukorralduslikku küsimust, 29 soovitus tõendusmaterjalidega, avalikul kommenteerimisel esitati seitsmelt osapoolelt, 47 kommentaari ja ettepanekut.

Arutati ravijuhendi selgust, sihtgruppe. Juhendi keelelises osas on arenguruumi, vajalik on keelekorrektuuri.

Arutati ravijuhendi suunamist täiendavaks kommenteerimiseks otse erialaseltside esindajatele, kuna esmane tagasiside oli napipoolne.

Otsus:

- RJNK annab soovitusel läbi arutada töörühmas täna nõukogu liikmete poolt tehtud soovitusettepanekud ning kaasata täiendavalt erialaseltse (nt ortopeedia selts jt) ravijuhendi arutellu.
- Valideerimata ingliskeelsete materjalide kasutamine ei saa olla RJ-s, lisada rakenduskavva ja RJ –s märke, et „valmivad“.
- **Uus RJ esitamine heaks kiitmiseks RJNK-s 19.jaanuaril 2016.**

3. Ravijuhendi **RJ-F/7.1-2015 Alkoholitarvitamise häirega patsiendi käsitlemise algoritmi ja rakenduskava.**

Eelmisel koosolekul jäi otsuseks, et algoritmis peaks kajastama ka teiste meeskonnaliikmete vastutus (psühholoog, sotsiaaltöötaja, tegevusterapeut jne) ja tasandite roll (KOV, SoM) lisaks tervishoiuteenuste osutajatele.

Iisi Kiipsalu andis ülevaate täiendatud ravijuhendi rakenduskavast ja algoritmist.

RJNK liikmetelt tagasiside, et praegune lahendus kahe värviga on parem kui eelmisel korral, kuid ühtse arusaadavuse jaoks siiski ebapiisav, eriti must/valges trükis. Eelmisel korral oli RJNK poolt soovitus, et sotsiaalsfäär oleks kajastatud kogu juhendi osas, hetkel üksikud heledad roosad varjundid ning sotsiaalsfääri lisamine ühte ossa ei täida otseselt oma ülesannet. Arutati algoritmi visuaalse osa parendamise võimaluste üle.

Teelia Rolko tutvustas ravijuhendi „Alkoholi liigtarvitamise häirega patsiendi käsitus“ rakenduskava selgitades lahti rakenduskavas tehtud muudatused ning parandused, mis paluti viimasel RJNK koosolekul sisse viia. Arutati rakenduskavas märgitud ülisuure koolitusmahu suhtes (32h), mis sai piisava selgituse planeeritud koolituse korraldusega.

Otsused:

- RJNK otsustas heaks kiita “Alkoholi liigtarvitamise häirega patsiendi käsitus” algoritmi tingimusel, et algoritmi visuaali tuleb edasi arendada nõnda, et oleks selgelt nähtav selgitatud sotsiaalsüsteemi roll tegevuse kõigis eri etappides ning algoritmi värvivalik oleks ka must-valgelt printituna arusaadav.
- RJNK otsustas heaks kiita “Alkoholi liigtarvitamise häirega patsiendi käsitus” täpsustatud rakenduskava.

4. 2015 alustatud ravijuhendid:

a. Alzheimeri ravijuhendi käsitusala kinnitamine (Töögrupp, sekretariaat, juhid)

Sekretariaadi juht tutvustas ravijuhendi “Alzheimeri tõve diagnostika ja ravi” tööühma liikmeid ning ravijuhendi vajadust. Tutvustas lähemalt ravijuhendi käsitusala, milles 21 kliinilist küsimust.

Arutati suure hulga kliiniliste küsimuste, käsitusala kitsendamise võimaluste ning tulemusnäitajate arvulise koguse üle – erinevate mõõdikute valideerimise üle.

Alzheimeri tööühma liikmete ja sekretariaadi huvide deklaratsiooni koond esitatakse koos korrigeeritud käsituslusalaga RJNK koosolekul 19. jaanuaril 2016

Otsus:

Viia “Alzheimeri tõve diagnostika ja ravi” käsitusalas koosolekul toodud muudatuste soovitused sisse ja esitada uueks kinnitamiseks 19. jaanuaril 2015

b. Ülevaade virvendusarütmia ravijuhendi koostamisega seonduvast:

Edastati ülevaate väljakutsetest seoses RJ koostamisega. Haigekassa korraldas kuu tagasi kohtumise Eesti Kardioloogide Seltsiga ning alustati läbirääkimisi antud ravijuhendi valmimiseks. Haigekassa ootab hetkel seltsilt visiooni võimalikust tööühma nimekirjast, et ravijuhendi koostamisega jätkata.

5. Ülevaade ravi- ja patsiendijuhendite, rakenduskavade seisust ja valmimise ajakavadest

Anti ülevaade hetkel erinevates etappides olevate juhenditest:

- **Generaliseerunud ärevushäire ja paanikahäire (agorofobiaga või ilma) käsitus perearstiabis**
  - Patsiendijuhend suunatakse heakskiitmisele RJNK 19. jaanuar 2016
- **Täiskasvanute astma käsitus esmatasandil**
  - Patsiendijuhend suunatakse heakskiitmisele RJNK 19. jaanuar 2016
- **Täiskasvanute kõrgvererõhktõve käsitus esmatasandil**
  - Järelaudit 2015 I ja II pa sihtvalikutena
- **Lamatiste käsitus - ennetamine ja konservatiivne ravi**
  - EA artikkel koostamisel – Eesti Arsti jaanuari numbrisse

- Koolituse õppematerjalide koostamine 31.detsember 2015, koostavad nõ lepingulised võtmekoolitajad.
- Patsiendijuhendi tööversioon RJNK aruteluks 19.jaanuar 2016, lõppversioon hiljemalt märtsis 2016
- Ravijuhendi kujundamine ja toimetamine ning trükk ja veebilehel avalikustamine – jaanuar – veebruar 2016
- **Kirurgilise ohutuse kontrollkaardi kasutamine operatsioonitubades**
  - Rakendustegevused:
    - Juhendi rakenduskoostuste hange on tehtud, koolitused viiakse läbi Anestesioloogide Seltsi poolt – valmib video ja viiakse läbi teabepäevi, tegevused toimuvad kuni 30.10.2016
- **Alkoholitarvitamise häirega patsiendi käsitlus**
  - TAI poolt koordineeritav tegevus
- **Bariaatrilise patsiendi käsitlus enne ja pärast kirurgilist sekkumist**
  - Retsensendid on juhendi saanud hindamiseks kuni 31.12.2015
  - Ravijuhend esitatakse heakskiitmiseks 19. jaanuaril 2016 RJNK koosolekule
- **Perioperatiivne ägeda valu käsitlus**
  - RJ uuesti RJNK esitamiseks 19. jaanuar 2016
- **Kroonilise neeruhaiguse ennetus ja käsitlus**
  - Kliiniliste küsimuste tõendusmaterjali kokkuvõtete koostamine, toimub soovitude kinnitamine töörühmas.
  - Tööversioon 2016 aasta alguses.
- **Insuldijärgse taastusravi juhend**
  - Kliiniliste küsimuste tõendusmaterjali kokkuvõtete koostamine, soovitude kinnitamine töörühmas.
  - Tööversioon 2016 aasta alguses.
- **Kroonilise venoosse haavandi käsitlus**
  - Kliiniliste küsimuste tõendusmaterjali kokkuvõtete koostamine, soovitude kinnitamine töörühmas.
  - Tööversioon 2016 aasta alguses.
- **Enneaegse sünnituse ja enneaegse vastsündinu perinataalperioodi käsitlus**
  - Enneaegset sünnitust rahastab SOM, samuti rakenduskava hiljem SOM
- **Alzheimeri tõbi, diagnoos ja ravi**
  - Käsitlusala kinnitamisel RJNK 19. jaanuar 2016
- **Tuberkuloosi diagnostika (sh varajane diagnostika) ja ravi**
  - Käsitlusala kinnitamisel RJNK 19. jaanuar 2016

6. Ülevaade käsitlusjuhendite meetoodika ja pilootjuhendite seisust

Nõukoda on eelnevalt andnud volitused liikuda edasi meetoodika väljatöötamisega ja käsitleda 14 juba koostatud juhendit pilootprojektina. Anti ülevaade käsitlusjuhendite hetkeseisust ja kavast, mille järgi uue aasta alguses valmivasse RJ Käsiraamatusse saab olema kirjutatud ka vastav peatükk.

Otsus: Käsitlusjuhendite protsessist esitada ülevaade märtsikuu RJNK koosolekul.

7. Muud küsimused:

- a. **Ravijuhendite käsiraamatu uuendamise hetke järg ja edasised plaanid**

Edastati ülevaade Ravijuhendite käsiraamatuga seonduvast. WHO hindamise tulemusena ei ole tegemist on kasutusel oleva versiooni täienduste ja täpsustustega. Hindamisraporti tööversioonis pole tehtud olulisi sisulisi ja protsessi muutvaid ettepanekuid pigem on soovitusel mõnede olemasolevate meetodite väljavahetamiseks (nt Amstar Robise vastu), aga ka soovitusel Grade kasutamise tugevamaks järgimiseks ja selle kasutamise nõudmiseks ehkki käsiraamatus on see sees. Lisaks arutatakse rakendustegevuste täiendamist – nt e-õpe. Otsusetugi arstidele. Ning koostamist vajab 2 uut peatükki: „Patsiendijuhendid“ ja „Käsitlusjuhendid“.

- Käsiraamatu uuendamise seonduvat on arutanud lisaks haigekassas töötavate ja eelmise käsiraamatu väljatöötamisel kaasatud inimestega ka prof Holger Schünemanniga ning jaanuaris on käsiraamatu projekti hindamiseks kaasatud ka Ravijuhendite Nõukoda.
  - Plaanitult on käsiraamatu inglisekeelne variant olemas märtsis.

Otsus:

Mare Oder teeb ülevaate RJNK 19.jaanuari koosolekul käsiraamatu uuendamise seonduvast.

b. 2016.aasta tööplaani kava kokkuleppimine:

- 19.jaanuar
- 8.märts
- 5.mai
- 4.oktoober
- 6.detsember

c. Koolituse " Tõendus põhiste ravijuhendite koostamine: Tõendusmaterjalist soovituseni. *From evidence to recommendation.*" 30.-11.-01.12.2015 tagasiside

Anti ülevaade äsja toimunud 2-päevasest koolitusest sekretariaatidele ja töörühmadele. Kutsustud olid liikmed alates 2012 alustanud töörühmadest. Eesmärgiks oli pakkuda koolitust ka varasematele rühmade liikmetele, kellest võiks olla abi ka edaspidi sekretariaatides.

Kui Ravijuhendi koostamise koolituse 1. Osas Pärnus osales 52 inimest, siis nüüd oli osalejaid kokku 60. Valdav enamus osales koolituse mõlemal päeval (1.päev keskendus sekretariaatide tööle ning 2.päev töögruppidele).

Uutele algajatele oli abiks Kairi Pakkoneni ettekanne-kokkuvõtte RJ algusega seonduvatest väljakutsetest. Ettekannet kiideti osalejate tagasisides praktilise kasu tõttu. Ettepanek: planeerida uute teemadega alustanutele koolitused piisavalt pikka aega ette, sellisel juhul on võimalik koolituse kestvus ka 4 päeva.

Otsus: esitada alustavate gruppide koolituskava 19.01.2016 RJNK koosolekul.

7. Vastu võetud otsused:

Otsused:
1. päevakorrapunkt: teadmiseks võetud

2. Ravijuhendi Perioperatiivse ägeda valu käsitus koos algoritmi ja rakenduskava: esitada koos arutatud muutmissetepanekutega uuesti RJNK 19.jaanur 2016
3. RJ-F/7.1-2015 Alkoholitarvitamise häirega patsiendi käsitluse algoritmi ja rakenduskava: Kiita heaks ravijuhendi rakenduskava ja tingimustega visuaali parendamiseks algoritm
4. a. Alzheimeri ravijuhendi käsitusala: esitada koos arutatud muutmissetepanekutega uuesti RJNK 19.jaanuar 2016
4. b. Ülevaade virvendusarütmia ravijuhendi koostamisega seonduvast: teadmiseks võetud
5. Ülevaade ravi- ja patsiendijuhendite, rakenduskavade seisust ja valmimise ajakavadest: teadmiseks võetud
6. Ülevaade Käsitusjuhendite seisust: esitada uus ülevaade märtsikuu RJNK koosolekul
7. a. Ravijuhendite käsiraamatu uuendamise hetke järg ja edasised plaanid : uus ülevaade 19.jaanuari RJNK koosolekul
7. b. 2016.aasta tööplaani kava kokkuleppimine: heakskiidetud
8. Koolituse "Tõenduspõhiste ravijuhendite koostamine: Tõendusmaterjalist soovituseni. From evidence to recommendation." 30.-11.-01.12.2015 tagasiside: esitada uute alustavate töögruppide koolituskava RJNK 19.01.2016 koosolekul